

ОКРЕМІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ КОРПОРАТИВНОЇ ФОРМИ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

У даній статті автором проаналізовано особливості участі іноземного елемента в корпоративній формі інвестування. Зокрема, встановлено ряд обмежень та заборон щодо участі іноземних суб'єктів в корпоративному інвестуванні, як засобів державного регулювання господарської діяльності та забезпечення національної безпеки. На підставі останнього, проведено порівняльний аналіз з міжнародним досвідом. Як наслідок, висвітлено проблеми правового регулювання участі іноземного елемента в корпоративному інвестуванні, наголошено на необхідності внесення змін та доповнень до вітчизняного законодавства з врахуванням досвіду іноземних країн.

Ключові слова: корпоративна форма інвестування, іноземні суб'єкти корпоративного інвестування, публічний інтерес, засоби державного регулювання господарської діяльності.

Постановка проблеми. З огляду на необхідність постійного постачання ресурсів в економіку країни, все більшої актуальності набуває питання залучення іноземних інвестицій. Одночасно, неопосередковане належним правовим регулюванням зростання частки іноземного капіталу в галузях економіки може бути реальною та потенційною загрозою національній безпеці України, зокрема, в економічній сфері є небезпечне для економічної незалежності України

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань реалізації інвестиційної діяльності в корпоративній формі та формі спільного інвестування приділяють увагу такі науковці, як О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатеева, О. М. Вінник, Ю. Є. Атаманова, А. В. Склепова, Л. М. Зима, В. В. Рябініна, О. Г. Хрімлі та інші.

Проте, залишається чимало питань, які потребують подальшого дослідження, зокрема, в частині забезпечення приватних та публічних інтересів в інвестиційній сфері.

Формування цілей. Метою цієї статті є аналіз чинного законодавства України, а також міжнародного досвіду на предмет існуючої системи заборон та обмежень в корпоративній формі іноземного інвестування через призму завдань забезпечення публічних та приватних інтересів.

Виклад основного матеріалу. Як вбачається з Закону України «Про інвестиційну діяльність» та Закону України «Про господарські товариства», суб'єктами (інвесторами та учасниками) інвестиційної діяльності можуть бути громадяни і юридичні особи України та іноземних держав, а також держави.

За приписами вказаних законодавчих актів іно-

земні громадяни, особи без громадянства, іноземні юридичні особи, а також міжнародні організації можуть бути засновниками та учасниками господарських товариств нарівні з громадянами та юридичними особами України, крім випадків, встановлених законодавчими актами України. [1] Зазначене положення кореспондується зі статтею 1 закону України «Про режим іноземного інвестування», згідно з якою іноземними інвесторами є суб'єкти, які провадять інвестиційну діяльність на території України, а саме: 1) юридичні особи, створені згідно з законодавством іншої держави, 2) фізичні особи - іноземці, які не мають постійного місця проживання на території України та необмежені у їздатності, 3) іноземні держави, міжнародні урядові, неурядові організації.

Узагальнюючи положення Закону України «Про режим іноземного інвестування», вчені виділяють основні правові форми здійснення іноземного інвестування: корпоративну, договірну та змішану. (укладення засновницького договору у випадку створення кількома особами господарського товариства за участі іноземного інвестора/інвесторів.)

Як зазначає Вінник О. М., зокрема, корпоративна форма іноземного інвестування має місце у разі створення іноземним інвестором самостійно чи за участю українських суб'єктів господарювання господарських організацій, набуття іноземним інвестором корпоративних прав діючої господарської організації чи цілісного майнового комплексу унітарного підприємства, створення іноземним інвестором з правами юридичної особи філії чи представництва. Особливу роль серед організаційно-правових форм іноземного інвестування науковець надає підприємствам з іноземними інвестиціями та іноземним підприєм-

ства, особливості правового статусу яких визначаються Господарським кодексом України (ч. 2 ст. 63, статті 116-117) та Законом «Про режим іноземного інвестування».

Так, згідно з Законом України «Про режим іноземного інвестування» підприємством з іноземними інвестиціями визнається підприємство (господарська організація) будь-якої організаційно-правової форми, в статутному фонді якого іноземна інвестиція становить не менше 10%. [2].

Натомість, іноземним підприємством згідно з частиною першою статті 117 Господарського кодексу України є унітарне або корпоративне підприємство, створене за законодавством України, що діє виключно на основі власності іноземців або іноземних юридичних осіб, або діюче підприємство, придбане повністю у власність цих осіб. [3].

З вищенаведених визначень вбачається, що іноземним підприємством є підприємство, в статутному капіталі якого іноземна інвестиція становить сто відсотків. Проте, особливості правового становища іноземних підприємств порівняно з підприємствами з іноземними інвестиціями відсутні, оскільки Закон України «Про режим іноземного інвестування» та інші акти законодавства України містять єдиний термін «підприємство з іноземними інвестиціями», який охоплює, у тому числі, і підприємства зі стовідсотковою іноземною участю.

Крім того, на думку вчених, зокрема, Вінник О.М., іноземне підприємство є саме різновидом підприємства з іноземними інвестиціями. [4].

Слід зазначити, що співвідношення даних понять та проведення порівняльного аналізу зумовлено необхідністю встановлення характерних ознак кожного з них, а саме, визначення існуючих обмежень та заборон щодо їх діяльності, так і іноземного корпоративного інвестування в цілому.

Так, Законом України «Про режим іноземного інвестування» передбачає будь-яку діяльність підприємств з іноземними інвестиціями, що відповідає цілям визначеними у статуті такого підприємства, за винятком заборонених чинним на території України законами. Зокрема, виходячи зі змісту частини п'ятої статті 116 Господарського кодексу України законом може бути визначені галузі господарювання та/або території, в яких встановлюється загальний розмір участі іноземного інвестора, а також території, на яких діяльність підприємств з іноземними інвестиціями обмежується або забороняється, виходячи з вимог забезпечення національної безпеки.

Щодо іноземного підприємства, то за вимогами частини другої статті 117 Господарського кодексу України чітко взагалі забороняється законом створення останніх в у всіх галузях, що мають стратегічне значення для безпеки держави.

Таким чином, якщо співвіднести поняття «іноземне підприємство» та «підприємство з іноземними інвестиціями» як частина та ціле, то постають питання в якій мірі вищевказана заборона стосується підприємств з іноземними інвестиціями, та чи є здійснення іноземного корпоративного інвестування у формі придбання, навіть несуттєвої, частки підприємств стратегічних галузей економіки тим виключенням, про яке йде мова у Законі України «Про режим іноземного інвестування».

Розглядаючи ці питання з позиції засобу державного регулювання економіки та засобу забезпечення національного ринку, вважаємо за необхідно, перше, визначити поняття стратегічної галузі.

Так, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 999 «Про визначення критеріїв віднесення об'єктів державної власності до таких, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави» до таких критеріїв віднесено: 1) підприємства паливно-енергетичного комплексу; 2) підприємства, що здійснюють транспортування хімічних продуктів магістральними трубопроводами та обслуговування таких трубопроводів; 3) підприємства, що здійснюють геологічне вивчення і розробку нафтогазоносних надр; 4) підприємства, що здійснюють видобування та переробку корисних копалин загальнодержавного значення яких згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 12.12.1994 № 827 належать газ природний та нафта; 5) підприємства, що провадять топографо-геодезичну і картографічну діяльність; 6) підприємства, що провадять гідрометеорологічну діяльність; 7) підприємства, що провадять діяльність у сфері телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом та надання послуг поштового зв'язку, державні радіо - і телекомпанії; 8) підприємства залізничного транспорту загального користування; 9) а також підприємства автомобільного, морського та річкового транспорту; 10) підприємства авіаційної та ракетно-космічної промисловості; 11) підприємства, віднесені до категорій цивільної оборони; 12) підприємства, контроль за діяльністю яких з боку держави гарантує захист громадян від наслідків впливу неконтрольованого виготовлення, використання або реалізації небезпечної продукції, послуг або небезпечних виробництв; 13) хлібоприймальні та хлібозаготівельні підприємства, які становлять науковий і науково-технічний потенціал; 14) підприємства - суб'єкти природних монополій, які провадять діяльність на загальнодержавному ринку товарів; 15) підприємства, частка продукції яких на загальнодержавному ринку товарів, що має важливе соціально-економічне значення, перевищує 35 відсотків, або ті, які разом з одним або двома іншими підприємствами мають на такому ринку сукупну частку, що перевищує 50 від-

сотків, або не більше ніж з чотирма іншими підприємствами мають на такому ринку сукупну частку, що перевищує 70 відсотків; 16) підприємства, середньо-облікова кількість штатних працівників яких перевищує 5 тис. осіб; 17) підприємства, які належать до категорії великих платників податків [5].

Аналіз вітчизняного законодавства свідчить, що в протигагу положенням Господарського кодексу, а саме вищезазначеної частини п'ятої статті 116 та статті 117 Господарського кодексу України, прямі заборони щодо участі нерезидентів у вищезазначених підприємствах на рівні спеціальних правових норм відсутні, зокрема, і на придбання 100% частки підприємств, а відповідні обмеження на сьогоднішній день не врегульовані належним чином. На законодавчому рівні встановлений порядок здійснення корпоративного інвестування іноземцями лише для декількох стратегічних галузей економіки.

Так, Закон України «Про телебачення та радіомовлення» допускає іноземне інвестування в якості джерела фінансування телерадіоорганізацій (ст.19). Виключеннями, про які безпосередньо йде мова у вказаному законі, є заборона заснування та участі в телерадіоорганізаціях або провайдерах програмної послуги нерезидентам, зареєстрованим в офшорних зонах, перелік яких затверджений Кабінетом Міністрів України, а також є резидентам країни, визнаної Верховною Радою України державою-агресором або державою-окупантом. [6].

Оскільки, за змістом статті 12 Закону України «Про телебачення та радіомовлення» у всіх інших випадках участь іноземних фізичних та/чи юридичних осіб у статутному капіталі телерадіоорганізацій регулюється Господарським кодексом України, а саме вищевикладеними статтями 116 та 117, ще одним виключенням в даному випадку є заборона створення підприємств зазначеної галузі виключно на основі власності іноземців або іноземних юридичних осіб, або придбання повністю діючого підприємства у власність таких осіб.

Відтак, виникає питання яким повинен бути максимальний розмір частки іноземного капіталу в статутному фонді підприємства стратегічної галузі, щоб, останнє зберегло статус підприємства з іноземними інвестиціями, а не перетворилося в іноземне підприємство, на яке поширюються положення частини другої статті 117 ГК України.

Крім того, як вбачається з вищевикладеного, заборона стовідсоткового іноземного капіталу стосується лише такої форми корпоративного інвестування, як створення нової юридичної особи – іноземного підприємства. Однак, залишається не врегульованим випадок відчуження 100% часток у статутному капіталі підприємства, адже, фактично, відбувається лише затвердження нового складу учасників

Вирішуючи аналогічне питання у зв'язку з неоднаковим застосуванням судами касаційної інстанції положень статей 63, 117 Господарського кодексу України та законодавства, що регулює газодобувну діяльність, Верховний Суд України у Постанові від 25.11.2015 у справі № 922/2581/14 дійшов висновку, що договори купівлі-продажу часток у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю, внаслідок чого було відчужено всі частки у статутному капіталі підприємства (основним видом діяльності якого є добування природного газу) на користь іноземних юридичних осіб, призведе до створення іноземного підприємства в галузі, що має стратегічне значення для безпеки держави. [7].

Відтак, за висновками Верховного Суду України, зазначені договори є нікчемними відповідно до закону як такі, що порушують публічний порядок, а рішення загальних зборів про продаж учасниками товариства всіх часток у статутному капіталі та внесення змін до статуту товариства є недійсними, оскільки вони не відповідають положенням чинного законодавства та приймалися на підставі нікчемних правочинів.

Проте, за результатом аналізу інших спеціальних законодавчих актів, що регулюють умови і порядок створення, вимоги до організації та діяльності підприємств, зазначених у Кабінеті Міністрів України від 03.11.2010 № 999 «Про визначення критеріїв віднесення об'єктів державної власності до таких, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави», вбачається, що законодавцем не встановлено прямих заборон до придбання іноземцями діючих підприємств стратегічних галузей та не врегульовано механізм обмеження участі нерезидентів в діяльності останніх.

В контексті даного питання доцільно звернутись до зарубіжної практики. За приписами Федерального закону РФ «Про порядок здійснення іноземних інвестицій у господарські товариства, які мають стратегічне значення для забезпечення оборони країни та безпеки держави», угоди, наслідком яких є набуття контролю над такими товариствами іноземними державами, міжнародними організаціями, а також організаціями, що перебувають під їх контролем є також нікчемними. Проте, законом передбачено ряд виключень. В даному випадку йде мова про наявність рішення щодо попереднього погодження таких угод та дій, що оформлюється федеральним органом виконавчої влади, уповноваженого на виконання функцій контролю за здійсненням іноземних інвестицій в Російській Федерації та має обмежений термін дії. [8].

В процесі дослідження вирішення даного питання в зарубіжних країнах вбачається тенденція переходу від заборони на участь іноземних елементів у

діяльності стратегічних підприємств до встановлення певних обмежень на придбання акцій іноземними інвесторами. Так, наприклад, законодавство США в загалом забезпечує рівні умови господарювання іноземним та національним інвесторам. Іноземні інвестори мають право вільно вкладати власні кошти в більшість галузей економіки США, а також вивозити основний капітал та прибуток за межі країни. Проте, мають місце певні обмеження щодо особливих галузей економіки, що встановлюються з метою захисту національної безпеки, збереження національного товаровиробника та інфраструктури.

Зокрема, виходячи положень, що регулюють організацію та діяльність підприємств кожної стратегічної галузі США, такими обмеженнями є закріплення або заборони на придбання іноземцями контрольного пакету акцій, або зазначення гранично-максимального розміру частки у відсотковому відношенні. [9].

Найбільшої актуальності дане питання набуло з прийняттям Міжпарламентською асамблеєю євразійської економічної спільноти у 2006 році

Постанови про рекомендації щодо гармонізації законодавства держав – членів Євразійського економічного співтовариства у сфері приватизації. За змістом останньої, регулювання участі нерезидентів у приватизації може бути реалізовано шляхом установаження обмежень щодо норми іноземної участі в акціонерному капіталі державних підприємств, які підлягають приватизації, конкретизації її максимального значення чи визначення рівня, що не дає нерезидентів права контролю. [10].

За висновками багатьох вчених, останнім часом такі обмеження почали вводити й у високо розвинутих країнах Західної Європи. Наприклад, у Великобританії частка іноземної участі не повинна перевищувати 15 %, у Франції – 20 % акцій приватизованих державних підприємств. Серед країн – членів Організації економічного співробітництва і розвитку (OECD) найбільша кількість обмежень на набуття акцій іноземними інвесторами встановлена в Ісландії, Канаді, Туреччині, Мексиці, Австрії, Австралії, Південній Кореї та Японії. Так, у Китаї та Японії тривалий час існувала заборона на набуття іноземними інвесторами акцій телекомунікаційних компаній. В Ісландії іноземним інвесторам закрито доступ до галузі рибальства та енергетичного сектору, в Мексиці – до акцій національних нафтових компаній. Підставами введення таких заборон є економічний протекціонізм, захист національної безпеки, а також політичні причини.

У Федеративній республіці Німеччини тривалий час не існувало законів, які б обмежували участь іноземних інвесторів у німецьких компаніях. Такий спеціальний закон прийнятий порівняно недавно та

взагалі не містить поняття «стратегічне підприємство». Регулювання обмежене поняттям «сфера національних інтересів», під яким мається на увазі виробництво підприємствами зброї або участь у її виробництві. Так, механізм регулювання передбачає обов'язковість одержання спеціального дозволу уряду на придбання пакетів акцій понад 25% таких підприємств.

Крім того, актуальним є, наразі, обмеження участі іноземних інвесторів шляхом збереження за державою спеціальної або «золотої» акції. Яскравим прикладом є досвід Великої Британії.

У зв'язку з посиленням приватизаційних процесів та з метою забезпечення ефективного контролю держави над діяльністю компаній, урядом держави запроваджено відповідний механізм державного регулювання. Реалізація такого механізму була покладена на відповідні контролюючі органи. З цією ж метою в контексті всеохоплюючої приватизації, англійським урядом введено інститут «золотої акції», на який покладено завдання збереження керованості компаній.

Інститут «Золота акція» діяв протягом певного періоду та давав змогу встановлювати наступні обмеження: заборона одній особі володіти понад 15 % голосуючих акцій, заборона на заміщення призначеного урядом директора, обмеження на відчуженість значної частини активів компанії (понад 25 %), заборона на добровільне припинення діяльності підприємства та розпуск штату. У частині регулювання допуску іноземних інвесторів «золота акція» передбачала введення обмежень на розмір пакета акцій, що міг бути придбаний у власність іноземними інвесторами (не більше 15 %). Обмеження стосувалися також участі іноземців у керівництві приватизованих компаній. Головою компанії міг бути призначений тільки громадянин Великої Британії. [11].

Таким чином, на підставі вищенаведеного порівняльного аналізу, необхідно зробити висновок про існування наступних засобів державного регулювання доступу іноземного капіталу в стратегічних галузях економік зарубіжних країн:

- обмеження обсягу корпоративних прав,
- дія інституту «золотої акції» (у формі договору, що визначає предмет регулювання),
- секторальні заборони на присутність іноземного капіталу,
- спеціальні механізми контролю з боку держави, шляхом надання відповідних повноважень органам державної влади,
- процедури видачі нерезидентам дозволів на участь в національній економіці.

Натомість, на теренах економічного розвитку України все більше набирають обертів процеси приватизації та корпоратизації унітарних державних

підприємств, що є однією з передумов збільшення частки іноземного капіталу у стратегічних галузях економіки. Так, за даними офіційної статистики з 1992-2015 рр. приватизовано було 28718 підприємств. Крім того, лише за 2016 р. державну форму власності змінили 63 об'єкти, комунальну форму власності 137 об'єктів, а протягом звітного періоду 2017р. в Україні державну форму власності змінили 83 об'єкти, серед яких енергетичні компанії та банк, власником акцій якого є держава в особі уповноважених органів. комунальну форму власності 244 об'єкта. [12].

Одночасно, на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 999 «Про визначення критеріїв віднесення об'єктів державної власності до таких, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави» урядом щорічно затверджуються переліки підприємств, що мають стратегічне значення та переліки підприємств, що не підлягають приватизації. Проте, як вбачається, критеріїв обрання того чи іншого підприємства законодавством не передбачено, що призводить до нехтування більшістю положень, передбачених постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 999.

Так, наприклад, актуальним наразі є питання корпоратизації НАЕК «Енергоатом», що на сьогоднішній момент є унітарним підприємством державної форми власності.

Така політика держави вмотивована необхідністю залучення іноземних інвестицій, злиття з іноземними підприємствами-партнерами, відкриття кредитних траншів та виходу на зовнішній ринок. Крім того, на думку політичних діячів, процес, зокрема, корпоратизації, зумовлений необхідністю відділення менеджменту від власника, обмеживши його лише правом на дивіденди.

Хоч, фактично, корпоратизація не передбачає зміну форми власності, а є лише зміною організаційно-правової форми підприємства, цей процес є передумовою передачі підприємств з державного сектора економіки до приватного.

У зв'язку з вищевикладеним, на нашу думку, нагальними до вирішення є наступні питання:

– узгодження спеціальних та загальних норм законодавства, зокрема положень Господарського кодексу щодо заборон та обмежень участі іноземців в діяльності вітчизняних підприємств з положеннями законів, що регулюють діяльність стратегічних галузей економіки;

– вирішення питання щодо встановлення у відсотковому відношенні граничного-максимального

розміру частки іноземного капіталу в статутному фонді підприємства кожної стратегічної галузі економіки, виходячи з принципу балансу приватного та публічного інтересу.

– розмежування на законодавчому рівні понять «заборони» та «обмеження» в контексті регулювання корпоративної форми іноземного інвестування.

– конкретизація на законодавчому рівні, в чому саме полягає загроза національній безпеці України, стабільності в суспільстві, зокрема, в економічній сфері зростання частки іноземного капіталу у стратегічних галузях економіки, з одночасним тлумачення поняття «іноземна частка».

Крім того, на нашу думку, на підставі іноземного досвіду доцільним є запровадження механізму регулювання та забезпечення обмежень участі іноземних інвесторів в діяльності підприємств стратегічних галузей економіки. Розглядаючи відповідні заборони та обмеження з позиції засобів державного регулювання господарської діяльності, вважаємо доцільним прибігти до запозичення вищенаведених засобів державного регулювання доступу іноземного капіталу в стратегічних галузях економіки зарубіжних країн, зокрема, обмеження корпоративних прав іноземних інвесторів лише отриманням дивідендів та одночасну заборону на участь нерезидентам в діяльності компаній, відчуження останнім контрольного пакету акцій.

Висновки: Відповідно до п. 4.3.3 Стратегії національної безпеки України, одним із ключових завдань політики національної безпеки у внутрішній сфері є забезпечення економічної безпеки

Як визначено статтею 7 Закону України «Про основи національної безпеки України», на сучасному етапі основними реальними та потенційними загрозами національній безпеці України, стабільності в суспільстві, зокрема, в економічній сфері є небезпечне для економічної незалежності України зростання частки іноземного капіталу у стратегічних галузях економіки.

Таким чином, відсутність належного врегулювання вищевикладених проблемних питань створює реальну загрозу для економіки і безпеки держави шляхом відчуження іноземними юридичними або фізичними особам значної частини корпоративних прав підприємств стратегічних галузей, зумовлює відходження до офшорних зон прибутків від діяльності таких підприємств та посилення тіньової економіки, є передумовою знищення національного ринку, збільшення рейдерства та недобросовісного поглинання компаній.

ЛІТЕРАТУРА

1. Про господарські товариства: Закон України від 19.09.1991 № 1576-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>

2. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19.03.1996 № 93/96-ВР URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр>
3. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/436-15>
4. Вінник О. М. Господарське право: Курс лекцій. URL: <http://textbooks.net.ua/content/view/1933/25/>
5. Про визначення критеріїв віднесення об'єктів державної власності до таких, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999-2010-%D0%BF>
6. Про телебачення та радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-ХІІ URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12>
7. Постанова Верховного суду України № 3-450гс15 від 25.11.2015. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VS151070.html
8. О порядке осуществления иностранных инвестиций в хозяйственные общества, имеющие стратегическое значение для обеспечения обороны страны и безопасности государства: Федеральный закон Российской Федерации от 29 апреля 2008 г., №57-ФЗ. URL: <http://www.legis.ru/misc/doc/5459>.
9. Законодательство об иностранных инвестициях в США. URL: http://rustradeusa.org/usa/307/313/#_ftn1
10. О Рекомендациях по гармонизации законодательства государств – членов ЕврАзЭС в сфере приватизации (на основе сравнительно-правового анализа национальных законодательств): Постановление Межпарламентской ассамблеи Евразийского экономического сообщества от 26 мая 2006 г., № 7–15 URL: http://spravka-jurist.com/base/part-mx/tx_rsslhy.htm.
11. Бортников Ю. Ограничения на приобретение акций иностранными инвесторами в зарубежных странах. *Рынок ценных бумаг*. 2008. № 15. С. 64–66.
12. Аналітичні довідки про роботу Фонду державного майна України та хід виконання Державної програми приватизації у 2015 - I півріччі 2017 року. URL: http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/andov-6-2016-8903_8903.pdf; http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/privatization-in-ukraine-2016-2017-ukr_1925.pdf; http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/andov-6-2017-11303_11303.pdf.

REFERENCES

1. Pro hospodarski tovarystva: Zakon Ukrainy vid 19.09.1991 No 1576-XII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12> [in Ukrainian]
2. Pro rezhym inozemnoho investuvannia: Zakon Ukrainy vid 19.03.1996 No 93/96-VR URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр> [in Ukrainian]
3. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 No 436-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/436-15> [in Ukrainian]
4. Vinnyk O. M. Hospodarske pravo: Kurs lektsii. URL: <http://textbooks.net.ua/content/view/1933/25/> [in Ukrainian]
5. Pro vyznachennia kryteriiv vidnesennia ob'ektiv derzhavnoi vlasnosti do takykh, shcho maiut stratehichne znachennia dlia ekonomiky i bezpeky derzhavy: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 03.11.2010 No 999. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/999-2010-%D0%BF> [in Ukrainian]
6. Pro telebachennia ta radiomovlennia: Zakon Ukrainy vid 21.12.1993 No 3759-XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3759-12> [in Ukrainian]
7. Postanova Verkhovnoho sudu Ukrainy No 3-450hs15 vid 25.11.2015. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VS151070.html [in Ukrainian]
8. O poryadke osushchestvleniya inostrannykh investitsiy v khozyaystvennyye obshchestva. imeyushchiye strategicheskoye znachenie dlya obespecheniya oborony strany i bezopasnosti gosudarstva: Federalnyy zakon Rossiyskoy Federatsii ot 29 aprelya 2008 g., №57-FZ. URL: <http://www.legis.ru/misc/doc/5459> [in Russian]
9. Zakonodatelstvo ob inostrannykh investitsiyakh v SShA. URL: http://rustradeusa.org/usa/307/313/#_ftn1 [in Russian]
10. O Rekomendatsiyakh po garmonizatsii zakonodatelstva gosudarstv – chlenov EvrAzES v sfere privatizatsii (na osnove sravnitelno-pravovogo analiza natsionalnykh zakonodatelstv): Postanovleniye Mezhpaparlamentskoy assamblei Evraziyskogo ekonomicheskogo soobshchestva ot 26 maya 2006 g., № 7–15 URL: http://spravka-jurist.com/base/part-mx/tx_rsslhy.htm. [in Russian]
11. Bortnikov Yu. (2008) Ogranicheniya na priobreteniya aktsiy inostrannymi investoramami v zarubezhnykh stranakh. *Rynok tsennykh bumag*. № 15. [in Russian]

12. Analitichni dovidky pro robotu Fondu derzhavnoho maina Ukrainy ta khid vykonannya Derzhavnoi prohramy pryvatyzatsii u 2015 - I pivrichchi 2017 roku. URL: http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/andov-6-2016-8903_8903.pdf; http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/privatization-in-ukraine-2016-2017-ukr_1925.pdf; http://www.spfu.gov.ua/userfiles/pdf/andov-6-2017-11303_11303.pdf [in Ukrainian].

БОЙЧУК Н. Р.

соискатель НИИ правового обеспечения инновационного развития Национальной академии
правовых наук Украины

ОТДЕЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПРАВОВОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ КОРПОРАТИВНОЙ ФОРМЫ ИНОСТРАННОГО ИНВЕСТИРОВАНИЯ

В данной статье автором проанализированы особенности участия иностранного элемента в корпоративной форме инвестирования. В частности, установлен ряд ограничений и запретов на участие иностранных субъектов в корпоративном инвестировании, как средств государственного регулирования хозяйственной деятельности и обеспечения национальной безопасности. На основании последнего, проведен сравнительный анализ с международным опытом. Как следствие, освещены проблемы правового регулирования участия иностранного элемента в корпоративном инвестировании, отмечается необходимость внесения изменений и дополнений в отечественное законодательство с учетом опыта зарубежных стран.

Ключевые слова: корпоративная форма инвестирования, иностранные субъекты корпоративного инвестирования, публичный интерес, средства государственного регулирования хозяйственной деятельности.

BOYCHUK N. R.

PhD Candidate of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative
Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

CERTAIN ISSUES OF LEGAL REGULATION OF CORPORATE FORMS OF FOREIGN INVESTMENT

Problem statement. The issue of attracting foreign investment is becoming increasingly urgent due to the need for a constant supply of resources to the country's economy. At the same time, the growth of the share of foreign capital in economic sectors, which is not mediated by proper legal regulation, can be a real and potential threat to the national security of Ukraine, in particular, in the economic sphere there is a danger for the economic independence of Ukraine.

Analysis of recent research and publications. Such scientists as O. R. Kibenko, I. V. Spasibo-Fateeva, O. M. Vinnik, Yu. E. Atamanova, A. V. Sklepova, L. M. Zima, V. V. Ryabinina, O. G. Khrimli and others pay attention to the study of the issues of implementation of investment activity in the corporate form and the form of joint investment.

The purpose of this article is to analyze the current legislation of Ukraine, as well as international experience on the subject of the existing system of prohibitions and restrictions in the corporate form of foreign investment through the prism of public and private interests.

Presentation of the basic material. In this article the author analyzes the peculiarities of participation of foreign element in the corporate form of investment. In particular, there are a number of restrictions and prohibitions on the participation of foreign entities in corporate investment as a means of state regulation of economic activity and ensuring national security. On the basis of the latter, a comparative analysis with international experience is carried out. As a result, the problems of legal regulation of participation of a foreign element in corporate investment are highlighted, the need to make changes and additions to the domestic legislation considering the experience of foreign countries is noted.

Conclusions. Thus, the lack of proper settlement of the above problematic issues creates a real threat to the economy and security of the state by alienating foreign legal entities or individuals a significant part of the corporate rights of enterprises of strategic industries, causes the outflow to offshore zones of profits from the activities of such enterprises and the strengthening of the shadow economy, is a trigger event for the destruction of the national market, the increase in raiding and unfair absorption of companies.

Key words: corporate form of investment, foreign subjects of corporate investment, public interest, means of state regulation of economic activity.